

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS – NKWR.431.2.18.2026.EK

Pani
Ewa Mandera
Dyrektor
Placówki opiekuńczo –
wychowawczej typu
rodzinnego w Dzbanowie
Dzbanów 1
57 – 256 Bardo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 15 maja 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego w Dzbanowie
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Od 1 kwietnia 2025 r. do 15 kwietnia 2026 r. -Ewa Mandera (akta kontroli str. 20)
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą: od dnia 1 kwietnia 2025 r. do dnia 15 kwietnia 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	art. 122 i art. 186 ust.1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ ; Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	15 kwietnia 2026 r. – 24 kwietnia 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 188 z dnia 10 kwietnia 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.188.2026.EK; 2. Marta Berezowska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 189 z dnia 10 kwietnia 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.189.2026.EK. 3. Martyna Kwiecińska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 190 z dnia 10 kwietnia 2026 r., sygn. PS- NKWR.0030.190.2026.EK. (akta kontroli str. 8 - 10)

¹ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm., dalej zwana „ustawą”

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie lub niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa. Stwierdzone nieprawidłowości spowodowały skutki w zakresie ostatecznej realizacji zadań.

III. Ustalenia kontroli:

Rodzinny Dom Dziecka w Dzbanowie² z siedzibą Dzbanów 1, 57 – 256 Bardo, działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr ZP-ZS.9423.19.2016.TB z dnia 30 grudnia 2016 r. Jest placówką niepubliczną prowadzoną przez Stowarzyszenie „Kopciuszek” na zlecenie Powiatu Ząbkowickiego. Umowa nr 1/2024 o realizację zadania publicznego w przedmiotowym zakresie, zawarta w dniu 26 listopada 2024 r. pomiędzy powyżej wymienionymi podmiotami, obowiązuje do dnia 31 grudnia 2029 r. Szczegółowe zadania jednostki określał Regulamin Organizacyjny³. W Regulaminie określono jej typ jako rodzinny, z limitem miejsc wynoszącym 8, a w sytuacjach uzasadnionych i tego wymagających – nie więcej niż 10. Wskazuje się uaktualnić zapisy Regulaminu do aktualnie obowiązujących przepisów, w § 9 pkt 8 (właściwa nazywa to ośrodek adopcyjny), pkt 5 – Zadania wychowawcy (właściwa nazwa – plan pomocy dziecku), § 16 pkt 3 (właściwa nazwa – plan pomocy dziecku), § 16 – brak wykazanej diagnozy psychofizycznej wśród dokumentów dziecka.

W dniu kontroli w ewidencji Domu wpisanych było 9 wychowanków, w wieku od lat 11 do 17. Ostatnia, przyjęta w sierpniu 2025 r. wychowanka, była umieszczona w Domu z powodu braku miejsc w innych jednostkach pieczy zastępczej na terenie powiatu ząbkowickiego. Wcześniej przebywała w rodzinie zastępczej, potem w rodzinnym domu dziecka w Osinie, skąd w wyniku konfliktu z prowadzącymi w trybie natychmiastowym została przekierowana do Dzbanowa. Dziecko na dzień kontroli nadal funkcjonowało problematycznie. W okresie objętym kontrolą przez 1 miesiąc, w kwietniu 2025 r. było umieszczonych 10 dzieci, a od maja 2025 r. do dnia kontroli 9. W tym czasie dwoje dzieci odeszło, a jedna, ww. dziewczyna, została przyjęta. Żaden podopieczny, którego

² Dalej zwana „Placówką”, „Domem” „RDD”

³ Dalej zwany „Regulaminem”

umieszczenie spowodowało przekroczenie limitu (poza ww. wychowanką) nie był przyjęty do Placówki na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 95 ust. 4a ustawy. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora jednostki, ich przyjęcie wynikało ze skierowania wydanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich⁴ i konieczności zapewnienia pilnej opieki nad dziećmi. Przekroczenie dopuszczalnego limitu miejsc, bez uzyskania wymaganej zgody wojewody stanowi nieprawidłowość.

Ponadto, w trakcie kontroli w dniach 20 i 21 kwietnia 2026 r., przeprowadzonej przez drugi zespół kontrolny z ramienia Wojewody Dolnośląskiego, w sąsiedniej placówce rodzinnej w Przyłęku (również prowadzonej przez Stowarzyszenie „Kopciuszek”) stwierdzono, że jedna z wychowanek Placówki z Dzbanowa (M.C.), wykazana w ewidencji i na listach podopiecznych tejże Placówki, posiadająca skierowanie nr 5/2025 z dnia 1 sierpnia 2025 r. z PCPR do placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego w Dzbanowie od dnia 12 września 2025 r., faktycznie przebywała i mieszkała w placówce w Przyłęku. Natomiast dwie inne wychowanki – siostry (B. i Z. W.-K.) – wychowanki placówki rodzinnej w Przyłęku, przebywały i mieszkały na co dzień w Placówce w Dzbanowie. W trakcie kontroli w Dzbanowie Dyrektor jednostki nie poinformował kontrolujących o tych sytuacjach, a dodatkowo przedstawione listy wychowanków (podpisane przez Dyrektora) nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego. Przenoszenie dzieci pomiędzy Placówkami niezgodnie z art. 108 ustawy oraz wbrew wydanym skierowaniom stanowi nieprawidłowość.

(akta kontroli str. 21- 31, 32 - 52)

Placówka zlokalizowana jest w wiosce Dzbanów, nieopodal Barda. Usytuowana jest przy głównej ulicy, w jednym z budynków wchodzących w skład niegdyś wspólnego gospodarstwa. Zajmuje ona połowę nieruchomości (niski parter oraz piętro), która w przeszłości stanowiła zabudowę gospodarczą. W koło posesji do dyspozycji wychowanków znajduje się ogrodzony teren zielony ze sprzętem do zabawy dla dzieci (huśtawka, zjeżdżalnia), miejscem na grilla, stołem z ławeczkami, meblami ogrodowymi. Na terenie znajduje się też ceglany domek gospodarczy z ograniczonym dostępem dla dzieci, wymagający gruntownego remontu oraz oddzielona ogrodzeniem stodoła, wyłączona z użytku, z powodu dużego stopnia dewastacji. W Placówce dla podopiecznych przeznaczone były na piętrze trzy pokoje, przestronna łazienka z dużą kabiną prysznicową, toaletą i małą umywalką, przedpokój - stanowiący też miejsce zabaw dzieci. Pokoje dzieci były nie większe niż pięćosobowe i wyposażone w: tapczany, szafy, szafki, komody, biurka. Na parterze

⁴ Dalej zwane „PCPR”

do dyspozycji był przedpokój z wieszakami i szafkami na odzież zewnętrzną, salon rekreacyjny, kuchnia z jadalnią (z niej było wyjście na ogród), przechodni korytarz. Jadalnia była miejscem spożywania posiłków, także odrabiania lekcji i spotkań. Był tu duży stół, krzesła oraz typowy sprzęt kuchenny. Ponadto w Domu na parterze wygospodarowano w kolejnych pomieszczeniach: pralnię, w której także przechowywano środki higieniczne, dodatkową toaletę dla personelu (w sytuacji potrzeby dzieci z niej korzystały, była tam tylko zimna woda w kranie) i magazyn na produkty spożywcze. Zważając na liczbę dzieci, wskazane byłoby rozważyć możliwość zainstalowania drugiej umywalki w łazience na piętrze lub zamienić istniejącą umywalkę na większą (obecna była bardzo mała). Poza tym wyposażenie pokoi, salonu, kuchni, jadalni było dostosowane do potrzeb dzieci, odpowiednio urządzone i czyste.

(akta kontroli str. 53 - 54)

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia⁵, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną. Podczas kontroli stwierdzono, że pracujący u Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ząbkowicach Śląskich psycholog od sierpnia 2025 r. opracowywał ten dokument (na dzień kontroli dotyczyło to tylko 1 wychowanka). Natomiast wcześniej robił to zatrudniony w Domu pedagog. Diagnoza powstawała w okresie od około miesiąca po przyjęciu dziecka do Placówki do trzech miesięcy. Podczas analizy przedstawionych diagnoz stwierdzono:

1. Patrycja P. – w dokumencie widniał tylko podpis dyrektora, a brakowało podpisu osoby, która go sporządzała;
2. Oliwia. M. – diagnoza sporządzona przez psychologa zatrudnionego u Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowiła *Aktualizację 2*, w wybiórczych obszarach. Dziecko przyszło z innej formy pieczy zastępczej. W tym przypadku nie opracowano wychowawce diagnozy w Placówce w Dzbanowie, co stanowi nieprawidłowość.
3. Michalina S. – diagnoza okazana podczas kontroli została opracowana w trakcie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka w Przylęku, w którym przebywała wcześniej. Brak diagnozy opracowanej w RDD w Dzbanowie stanowi nieprawidłowość.
4. Wiktoria S. – brak diagnozy. Dyrektor oświadczył, że sytuacja ta spowodowana była ciągłymi ucieczkami dziecka, które uniemożliwiły opracowanie przedmiotowego

⁵ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395, zwane dalej „rozporządzeniem”

dokumentu. Zważając, że dziewczyna została przyjęta do Placówki we wrześniu 2023 r. brak diagnozy stanowi nieprawidłowość.

U pozostałych dzieci przedstawione dokumenty zawierały analizę obszarów wskazanych w § 14 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia, w większości jednak nie zawierały informacji odnoszącej się do „pracy z rodziną dziecka”, a pozostałe były ogólnikowe i mało wyczerpujące. Stanowi to uchybienie, które w przyszłości należy wyeliminować. Dodatkowo należy wskazać, że diagnozy zawierały podpis osoby, która ją sporządzała, w wielu przypadkach była to pani Kamila Z., zatrudniona w Placówce na stanowisku pedagoga i wychowawcy. Przy podpisie widniał jednak dopisek „*wych.*”. Zgodnie z wyżej przytoczonymi przepisami, dokumentu nie sporządza wychowawca. W przyszłości należy wyeliminować tego typu błędy.

(akta kontroli str. 55 - 72)

Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia, wychowawca kierujący procesem wychowawczym, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka opracowuje plan pomocy dziecku, z kolei w myśl art. 99 ust. 1 ustawy dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej może pełnić równocześnie funkcję wychowawcy, a w świetle zapisu art. 139 ust. 2 ustawy, dyrektor placówki rodzinnej jest wspierany w opracowaniu planu pomocy dziecka przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Jednocześnie w § 9 pkt 5 Regulaminu organizacyjnego Placówki wskazano, że plan pomocy dziecku sporządza wychowawca.

W świetle ww. przepisów oraz art. 100 ust. 1 ustawy, dla dzieci opracowano plany pomocy, które zawierały wymagane rozporządzeniem elementy, tj.: cele i działania krótko oraz długoterminowe, określały cel pracy z dzieckiem w zależności od jego sytuacji, tj.: powrót do rodziny, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub zastępczej albo przygotowanie do usamodzielnienia. Dokumentu nie opracowano dla Michaliny S. Okazany w trakcie kontroli plan powstał w RDD w Przyłęku. Stanowi to nieprawidłowość. Zgodnie z przyjętą zasadą plan był opracowywany raz, po przyjęciu dziecka do Placówki, na podstawie diagnozy psychofizycznej, z wyjątkiem wychowanków, którzy nie mieli sporządzonej diagnozy w RDD Dzbanów (tj. Wiktorii S., Oliwii M., Michalina S.). Nie okazano podczas analizy dokumentów, dowodów, korespondencji, notatek wskazujących na podejmowane kontakty z gminami pochodzenia dziecka (asystentem, podmiotem organizującym pracę z rodziną w przypadku braku asystenta) celem opracowania przy ich współpracy planu pomocy dziecka. Może to oznaczać brak takiej współpracy. Nie było także informacji, czy innych dowodów,

by przy opracowywaniu pierwszego planu współuczestniczył przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Należy w przyszłości zadbać o taką współpracę.

Co pół roku (zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia) następowała modyfikacja planu, sporządzana w dokumencie o nazwie: *Karta modyfikacji 1, Karta modyfikacji 2, itd.* U wychowanki Michaliny S. nie dokonano żadnej modyfikacji planu, okazana podczas kontroli ostatnia, datowana była na 24 lipca 2024 r., kiedy dziecko przebywało w RDD w Przyłęku. Również brak w tym zakresie wykazano u wychowanki Wiktorii S. Ucieczki podopiecznych nie uzasadniają braku prowadzenia u nich wymaganych dokumentów. Zapisy np. w planach powinny dotyczyć tych obszarów, o których Placówka ma wiedzę bezpośrednio pozyskaną w toku codziennej pracy lub otrzymaną na prośbę od podmiotów, które z nią współpracują w odniesieniu do konkretnego dziecka. Modyfikacje z zasady dokonywane były po przeprowadzonej przez dyrektora ocenie sytuacji dziecka we współpracy z przedstawicielami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z PCPR. Wobec braku jakichkolwiek dowodów wskazujących na współpracę przy opracowywaniu i modyfikowaniu planów pomocy z przedstawicielem gminy – tj. asystentem rodziny, a w sytuacji jego braku z podmiotem organizującym pracę z rodziną, wskazuje się nieprawidłowość w tym zakresie. Treść planów odnosiła się do 8 obszarów funkcjonowania dziecka: sytuacji prawnej i rodzinnej dziecka, utrzymywania kontaktów z rodziną – potrzeby dziecka, środowiska, z którego pochodzi, potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej i emocjonalnej, potrzeb w relacjach społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym oraz szkolnym, rozwoju edukacji dziecka, wpływu sytuacji kryzysowych na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce i poza nią. Weryfikacja treści wpisów w modyfikacjach poddaje pod wątpliwość ich prowadzenie w okazanej formie. Są mało merytoryczne, powtarzalne, mało zindywidualizowane, ogólnikowe, wielokrotnie w tej samej treści przez kolejne lata. Dodatkowo u wszystkich dzieci w pierwszym planie zawsze wskazano za cel główny *powrót do rodziny biologicznej*, a równocześnie w każdej kolejnej modyfikacji wskazano, że cel ten nie wymaga modyfikacji, przy jednoczesnym zapisie przy ocenie zasadności pobytu dziecka w placówce u każdego wychowanka: „*brak możliwości powrotu do domu*”. Powyższe pozwala na stwierdzenie, że dokumentacja w tym zakresie prowadzona była nierzetelnie, powierzchownie, bez należytej indywidualizacji treści, z wielokrotnie powielanymi tożsamymi zapisami, co może świadczyć o jej sporządzaniu w celu formalnego wypełnienia obowiązku, bez pogłębionej analizy konkretnego przypadku.

(dowód: akta kontroli str. 56, 73 - 93)

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia dla każdego dziecka powinno się prowadzić kartę pobytu zawierającą informacje: o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz ocenę aktualnej sytuacji dziecka. W toku kontroli, w oparciu o analizę kart losowo wybranych dzieci za miesiące: maj 2025 r., październik 2025 r., marzec 2026 r. potwierdzono prowadzenie przedmiotowego dokumentu, za wyjątkiem wychowanki Wiktorii S., u której ostatni wpis w karcie pobytu datowany był na 14 września 2023 r. Stanowi to nieprawidłowość.

(dowód: akta kontroli str. 56, 94 - 97)

Obowiązkiem placówki, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, jest zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia. Dzieciom zapewniano wyżywienie dostosowane do ww. potrzeb. Jeden z wychowawców ustalał jadłospis i również zakupywał produkty spożywcze. W Domu zapewniano: śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację. Śniadania i kolacje podawane były w formie otwartego bufetu, dzieci pod nadzorem dorosłej osoby przygotowywały sobie posiłek zgodnie z własnym upodobaniem. Na kolacje przygotowywane były także ciepłe dania. Obiady dzieci spożywały w szkołach w dni nauki, w Domu były one gotowane w dni wolne, przy udziale dyżurującego wychowawcy. Z indywidualnych rozmów z wychowankami wynika, że miały one swobodny dostęp do artykułów żywnościowych, owoców oraz napojów, poza słodyczami, które były ograniczane. Dostęp ten jednak zawsze był nadzorowany przez dorosłych. Do szkół dzieci przygotowywały sobie kanapki oraz otrzymywały owoce. Z informacji pozyskanych od dyrektora wynikało, że żadne dziecko nie wymagało stosowania środków spożywczych specjalnego żywienia, ani stosowania specjalnej diety. Wychowankom organizowano urodziny oraz inne okazjonalne uroczystości, co wiązało się z przygotowaniem odpowiedniego menu, a fakt ten potwierdziły dzieci w rozmowach. Wskazały także, że nie *chodzą głodne*, nie skarżyły się na ilość oraz jakość jedzenia, wymieniały ulubione potrawy oraz te których nie lubią, np. z ryb. Kuchnia była dla nich miejscem przyjaznym, w którym spędzały dużo czasu, z racji odrabiania w niej także lekcji.

(dowód: akta kontroli str. 98 - 103)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wychowankom dostęp do opieki zdrowotnej. Z wyjaśnień Dyrektora oraz analizy dokumentacji wynikało, że w tym zakresie korzystano z usług Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bardzie lub Kaliszu i Nysie (dzieci z Młodzieżowego Ośrodka

Wychowawczego/ Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii), gdzie były zadeklarowane dzieci. Poza tym wszystkie w okresie objętym kontrolą korzystały ze wsparcia lekarzy specjalistów, m.in.: stomatologa (6 dzieci), okulisty (1 dziecko), neurologa (2 dzieci), laryngologa (2 dzieci), psychiatry (5 dzieci), endokrynologa (1 dziecko), ginekologa (1 dziecko). Wizyty u ww. lekarzy odbywały się na terenie: Ząbkowic Śląskich, Wałbrzycha, Świdnicy, Warszawy, Dzierżoniowa, Kłodzka, Kamieńca Ząbkowickiego. Zaopatrzenie dzieci w produkty lecznicze następowało zgodnie z zaleceniami lekarza (leki na choroby sezonowe) oraz czworo dzieci otrzymywało leki przepisane przez psychiatrę. Dwoje nosiło okulary. W okresie objętym kontrolą żaden wychowanek nie przebywał w szpitalu psychiatrycznym. Produkty lecznicze przechowywane były w toalecie, w zamkniętej na klucz szafce, poza dostępem wychowanków.

Wobec powyższego, Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 rozporządzenia, zapewniała dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrywała w leki, wyroby medyczne, jeśli takie były wymagane.

(dowód: akta kontroli str. 98, 104 - 111)

Każdemu dziecku, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a, lit. b i lit. c rozporządzenia, zapewniano wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę oraz inne rzeczy osobistego użytku adekwatne do pory roku, wieku i potrzeb, środki higieniczne i zabawki. Zakupów odzieżowych dokonywano najczęściej przez Internet, czasami starsi wychowankowie dokonywali ich bezpośrednio w sklepie stacjonarnym, a młodszym dzieciom zakupy ubraniowe robił także wychowawca w sklepach w Ząbkowicach. Dzieci posiadały odzież uwzględniającą ich wzrost, rozmiar oraz indywidualne upodobania. Podczas rozmów z wychowankami, wygląd i jakość ubrań nie budził zastrzeżeń. Wskazały one, że mają możliwość wyboru garderoby. Część z niej pochodziła także od darczyńców. Dzieci posiadały w swoich pokojach przedmioty związane z ich zainteresowaniami, a w korytarzu na piętrze (tzw. miejscu zabaw) były zabawki, puzzle, klocki, gry planszowe. W salonie na parterze mogły korzystać z telewizora. W pokojach dziewczynek było więcej elementów ozdobnych, u chłopców wystrój był ograniczony. W ogrodzie znajdował się dla młodszych wychowanków sprzęt rekreacyjny. W Placówce zapewniano także środki do higieny osobistej – szampony, żele do kąpieli, mydła do rąk, kremy do twarzy, balsamy do ciała, szczoteczki i pasty do zębów. Dzieci podczas rozmów nie wnosiły uwag do wyposażenia w powyższym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 98 – 99, 112 - 114)

Wychowankowie w myśl § 18 ust. 1 pkt 5, pkt 12 rozporządzenia, mieli możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych, w tym wychowawczych i terapeutycznych oraz rekreacyjnych. W szkole w zajęciach rewalidacyjno – kompensacyjnych brało udział 6 dzieci, w tym 1 w MOW, w korekcyjno – kompensacyjnych 3 dzieci, logopedycznych – 3 dzieci, z pedagogiem – 2 dzieci, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne – 1 dziecko. Na terenie Placówki organizowano też wsparcie ze strony pracowników: pedagoga oraz psychologa. Dodatkowo, chętnym i wykazującym zainteresowanie, umożliwiono udział na terenie szkół w zajęciach: z języka angielskiego, z dziennikarstwa, plastycznych i artystycznych, robotyki, sportowych (w Szkolnych Klubach Sportowych). W ramach zajęć organizowanych nieodpłatnie przez szkołę dwoje dzieci uczęszczało na zajęcia sportowe - warszaty, piłkę nożną, tenis stołowy. Dzieci potwierdziły także udział w wycieczkach szkolnych oraz stwierdziły, że w RDD nie organizowano wyjazdów i wycieczek w okresie wakacji i ferii zimowych. Podopieczni, którzy pozostawali w tym czasie w Placówce, w niewielkim zakresie mieli urozmaicany czas wolny. Zwykle ograniczał się on do organizacji na terenie posesji zabaw na boisku, korzystania z dmuchanego basenu czy spacerów po okolicy. Dzieci zatem w okresie przerw od nauki nie wyjeżdżały nigdzie. Z oświadczenia Dyrektora wynika, że taki stan rzeczy związany był z niedostatkami zasobów finansowych i ograniczonym budżetem Placówki, co przełożyło się bezpośrednio na znikomą ilość oferowanych dzieciom atrakcji. Sytuacja zatem jest bardzo niepokojąca. W ocenie kontrolerów, brak działań w powyższym zakresie zawęził oddziaływania rzutujące na wszechstronny rozwój dzieci, kształtowanie w nich pożądanego nawyków spędzania czasu wolnego, wyrabianie wzorców prawidłowego funkcjonowania społeczno – emocjonalnego oraz rozwijania na właściwym poziomie funkcji poznawczych i edukacyjnych dzieci. Jedynie formy zorganizowane przez szkołę dały im taką możliwość. W trakcie kontroli przedstawiono natomiast dokumentację dotyczącą bezpłatnych wyjazdów jako form rekreacyjnych, wszystkich podopiecznych podczas roku szkolnego, w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, do Sanatorium „Jagusia” w Kudowie Zdroju (27 sierpnia 2025 r. – 23 września 2025 r.) oraz do Szpitala Rehabilitacyjnego w Wojnowie (1 grudnia 2025 r. – 22 grudnia 2025 r.). Placówka odpowiedzialna była za dowóz podopiecznych do ww. instytucji. Okazano fakturę za transport do Wojnowa. Dom w tych okresach nie funkcjonował, pracownicy nie uczestniczyli w ww. wyjazdach. Przedmiotowy zakres nie można uznać za element spełnienia wymogu zapewnienia dzieciom wypoczynku w świetle art. 4 pkt 5 ustawy. Wobec powyższego można stwierdzić, że Placówka umożliwiała wychowankom udział w zajęciach o charakterze terapeutycznym, rekreacyjnym, rozwijającym ich zdolności i zainteresowania,

głównie na terenie szkół. Natomiast ze swoich zasobów w znikomym zakresie organizowała zajęcia pozalekcyjne, rekreacyjno – sportowe i wypoczynek dzieci, co wymaga podjęcia działań naprawczych.

(dowód: akta kontroli str. 104, 120 - 121)

Wychowankowie zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, mieli zapewniony dostęp do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywała się w szkołach poza Placówką, w tym:

- 6 w Szkole Podstawowej w Przyłęku;
- 2 w Szkole Zawodowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Ząbkowicach Śląskich (MOS);
- 1 w Szkole Zawodowej przy Młodzieżowym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Kaliszu (MOW).

W okresie objętym kontrolą żadne z dzieci nie korzystało z nauczania indywidualnego. Z informacji otrzymanych podczas kontroli wynika, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, Dom zapewniał dzieciom podręczniki do nauki języka obcego, ćwiczenia oraz pozostałe podręczniki i materiały edukacyjne, które nie były zapewniane przez daną szkołę. Wyposażał każde dziecko w artykuły i przybory szkolne. Dzieci otrzymywały je z początkiem roku szkolnego i uzupełniane były systematycznie w sytuacji zgłaszania ich braku. Wszystkie miały zapewnioną pomoc od wychowawców, pedagoga i psychologa w odrabianiu lekcji. Nauka własna, według obowiązującego planu dnia odbywała się codziennie po południu, a w dni wolne według potrzeb.

Placówka uiszczała opłaty za wyżywienie wszystkich wychowanków w szkole, w tym przebywających w MOW i SOSzW. Dzieci były do tych jednostek przywożone i odwożone prywatnymi samochodami wychowawców. Dla bezpieczeństwa przewożonych dzieci należy dopełnić obowiązku związanego z posiadaniem wymaganych uprawnień przez osoby kierujące pojazdami i wykorzystujące do tych celów swój samochód prywatny. Natomiast bus szkolny dowoził dzieci uczęszczające do szkoły w Przyłęku. Placówka także pokrywała koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu dziecka poza placówką opiekuńczo-wychowawczą, np. do szpitali, były one realizowane także przez wychowawców samochodem prywatnym. Wobec powyższego Dom ponosił wydatki, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia. Żadne dziecko nie mieszkało w bursie czy internacie.

(dowód: akta kontroli str. 99 - 100, 122 - 128)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wszystkim dzieciom od 5. roku życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania, której

wysokość nie jest niższa niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Równocześnie potwierdzono, że postanowienia dotyczące ustalenia wysokości kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci zawarte były w regulaminie organizacyjnym Placówki. Analiza przedstawionych podczas kontroli list wypłat w losowo wybranych okresach pokazała, że wypłacono jednorazowo kieszonkowe w wysokości 10 zł dziecku, w ramach udzielonej mu kary. Należy wyeliminować takie praktyki. Pozostałe dzieci otrzymywały kieszonkowe w wysokości zgodnej z przepisami, nie mniejsze niż 46 zł. W rozmowach indywidualnych wychowankowie potwierdzili, że otrzymują kieszonkowe. Potrafili określić jego wysokość, jak również za co może być zwiększone lub pomniejszone. Odbiór kieszonkowego dzieci potwierdzały podpisem na listach wypłat.

(dowód: akta kontroli str. 129 - 130)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi, tj. dyrektora oraz osób zatrudnionych na stanowiskach wychowawców, psychologa i pedagoga. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce z dziećmi pracowało 5 osób: 4 wychowawców (w tym jeden również jako pedagog), psycholog. W RDD zatrudniony był także dyrektor. Wychowawcy posiadali umowę o pracę w wymiarze 1 etatu, pedagog na ½ etatu, a psycholog zgodnie z umową zlecenia, zawieraną co roku. Dyrektor spełniał wymogi wynikające z art. 97 ust. 4 pkt 1 – 2 ustawy, został zweryfikowany w myśl art. 97 ust. 3 pkt 3 – 5 i pkt 6 ustawy. Brak pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora (art. 97 ust. 4 pkt 3 ustawy) oraz zweryfikowania wynikającego z art. 97 ust. 3 pkt 5a – dotyczącego figurowania w Rejestrze Sprawców przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym stanowi nieprawidłowość. Wszyscy wychowawcy spełniali wymóg dotyczący kwalifikacji, dwóch z art. 98 ust. 1 ustawy, a dwóch z art. 98 ust. 2 ustawy. Jeden wychowawca z wykształceniem średnim nie posiadał pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co stanowi nieprawidłowość, a dodatkowo wszyscy wychowawcy nie zostali także zweryfikowani pod kątem niefigurowania w Rejestrze Sprawców przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym (art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy), co stanowi nieprawidłowość. Podczas analizy dokumentacji pracowniczej, stwierdzono także, że osoba na stanowisku pedagoga spełniała wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie (art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy). Z dniem 30 września 2025 r. przestała pracować na stanowisku pedagoga. W przyszłości w sytuacjach zatrudnienia pracownika na dwóch różnych stanowiskach należy konkretnie określać czas/ harmonogram pracy, w tym

godziny i dni pracy dla poszczególnego stanowiska. Podczas kontroli nie okazano takiej dokumentacji, trudno było zweryfikować dni i godziny, w których pedagog pracowała z dziećmi, pracownika tego wykazano tylko na grafikach dyżurów wychowawczych.

(dowód: akta kontroli str. 131 - 141)

Podczas czynności kontrolnych w siedzibie Placówki zbadano obszar przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ust. 1 – 11 ustawy. W związku z tym, dokonano obserwacji dzieci przebywających w Placówce w dniach wykonywanych czynności kontrolnych oraz przeprowadzono rozmowy indywidualne, po wyrażeniu przez nie zgody. W trakcie obserwacji dzieci w domu, ich zachowania były naturalne, nie stwierdzono u wychowanków zachowań wzbudzających niepokój, mogących świadczyć o naruszeniu ich praw lub zagrożeniu bezpieczeństwa. Dzieliły się swoimi uwagami i opiniami. Opowiadały o zwyczajach w Domu, swoich obowiązkach, o uczestnictwie w imprezach organizowanych na terenie szkół w postaci różnych imprez szkolnych, wyjazdów jednodniowych lub kilkudniowych wycieczek oraz o wyjazdach do sanatorium. Czuły się stabilnie i bezpiecznie. Potwierdziły, że podtrzymują kontakty telefoniczne lub osobiste z członkami rodzin, w trakcie odwiedzin lub podczas urlopowania do domu. Podkreśliły, że sami mogą decydować o tych kontaktach, nie są do nich zmuszani i nie są one im zakazywane. Obowiązki im przydzielane dostosowywane były do ich możliwości i rozwoju. Dzieci opowiadały o otrzymywanym wsparciu edukacyjnym ze strony pracowników, uczęszczaniu do lekarzy (pediatra, stomatolog, okulista), posiadanych zainteresowaniach i uczestnictwie w zajęciach pozalekcyjnych w szkole. Szczególną uwagę poświęcono w rozmowach w sprawie przestrzegania praw dziecka. Wychowankowie zaprzeczyli występowaniu zachowań mających znamiona przemocy wobec nich samych, nie byli też świadkami przemocy w stosunku do innych. Obserwacja dzieci pozwoliła stwierdzić, że wyglądały na zadbane i zaopiekowane. Nie skarżyły się na złe samopoczucie ani inne dolegliwości mogące świadczyć o problemach zdrowotnych. Wypowiadały się pozytywnie na temat posiłków przygotowywanych w Domu. Dzieci opowiadały o otrzymywanym kieszonkowym, jego wysokości i najczęściej przeznaczanym celu jego wydatkowania. W związku z powyższym należy uznać, że prawa dziecka w Placówce były przestrzegane.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Dzbanowie stwierdzono następujące nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych:

1. Nieprzestrzeganie standardu dopuszczalnej liczby dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.
2. Przenoszenie dzieci między placówkami tego samego typu z naruszeniem przepisów ustawy i niezgodnie z obowiązującymi skierowaniami.
3. Brak diagnoz psychofizycznych u wybranych dzieci.
4. Plany pomocy u wybranych dzieci nie były opracowywane na podstawie diagnoz psychofizycznych.
5. Brak planu pomocy u wybranych dzieci.
6. Brak współpracy przy opracowywaniu i realizowaniu planów pomocy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną.
7. Brak modyfikacji planów pomocy wybranych dzieci.
8. Brak karty pobytu wybranych wychowanków.
9. Brak pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora placówki.
10. Brak pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji wychowawcy.
11. Brak zweryfikowania wszystkich pracowników pod kątem niefigurowania ich w Rejestrze Sprawców przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

(akta kontroli str. 114 – 115)

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych do protokołu przez dyrektora jednostki, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi oraz indywidualnych rozmów z wychowankami. Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki pod numerem 1/2026.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Przestrzegać standardu dotyczącego liczby dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.

Podstawy prawne: art. 95 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Przenosić dzieci z placówki do placówki tego samego typu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podstawy prawne: art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki sporządzać diagnozę psychofizyczną.

Podstawy prawne: § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Plany pomocy dziecku opracowywać na podstawie diagnoz psychofizycznych.

Podstawy prawne: § 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Niezwłocznie po sporządzeniu dziecku diagnozy psychofizycznej opracowywać plany pomocy we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku braku asystenta z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Podstawy prawne: art. 15 ust. 1 pkt 2, art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

6. Modyfikować plany pomocy dziecku w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka, nie rzadziej niż co pół roku.

Podstawy prawne: § 15 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Prowadzić karty pobytu dla każdego dziecka.

Podstawy prawne: § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

8. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby nieposiadającej pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora placówki.
Podstawy prawne: art. 97 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.
9. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby nieposiadającej pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji wychowawcy.
Podstawy prawne: art. 98 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.
10. Weryfikować wszystkie osoby pracujące z dziećmi w zakresie niefigurowania ich w Rejestrze Sprawców przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
Podstawy prawne: art. 97 ust. 3 pkt 5a w związku z art. 97 ust. 4 pkt 3 oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).
Proszę w terminie do dnia 30 czerwca 2026 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

GŁÓWNY SPECJALISTA
Ewa Kubicka
.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Olamała
.....
Zastępca Dyrektora Wojewódzkiej Izby Skarbowej
(kierownik komórki do spraw kontroli)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Marta Kutekowska
.....
(kontroler)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Marta Berezowska
.....
(kontroler)